

*П. І. Щербань,
методист центру методичного
забезпечення
КЗ «Житомирський ОІППО»
ЖОР*

Вивчення економіки у 2017 – 2018 навчальному році в загальноосвітніх навчальних закладах

Сьогодні економіка на глобальному й особистісному рівнях відіграє вирішальну роль у зміні людського світогляду. Вона вчить орієнтуватись у складних соціально-економічних процесах на рівні споживача та виробника, держави і світового господарства. Глобалізація і загострення соціально-економічних, природно-ресурсних та інших проблем підвищують роль і значення економічної освіти.

В умовах ринкової економіки дуже важливо точно знати економічну суть і зміст її категорій. Щоб відбулися кардинальні зміни в економіці України, необхідно підготувати молодих висококваліфікованих фахівців, глибоко і всебічно освічених, здатних адаптуватися до нових умов та активно включитися у соціально-економічні перетворення суспільства [1].

Відповідно до нового Державного стандарту базової та повної загальної освіти основними завданнями шкільного предмета «Економіка» є: сформувати базові знання з економічної науки, ознайомити з основними тенденціями розвитку економіки (науки і господарства) на сучасному етапі, сприяти вибору професії.

Вивчення цього курсу слід забезпечити так, щоб учні знали і розуміли сутність і структуру економіки та економічних відносин, економічної системи України, функціонування ринку праці, бюджетної, фінансової, податкової системи, сутність підприємництва, уміли аналізувати економічні відносини, використовуючи при цьому історичний підхід, критичне мислення та елементи логіки, добирати джерела економічної інформації та працювати з економічними даними, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між економічними подіями на міжнародній арені та в Україні, аналізувати та враховувати фінансові ризики, застосовувати набуті знання і вміння під час планування домашнього господарства та бюджету родини, формування власних професійних цілей та вибору шляхів їх досягнення, виявляти ставлення до власних економічних потреб та шляхів їх задоволення,

оцінювати особливості сучасного ринку праці в Україні, наявні економічні ресурси, можливість розроблення та реалізації особистих економічних проектів, розуміти об'єктивні причини глобалізації [2].

Розвиток не тільки економічного мислення, а й фінансових компетенцій і культури забезпечує курс **«Фінансова грамотність»**, який впроваджується в рамках проведення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх та вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації України у 2012–2019 роках (наказ МОНмолодьспорту України від 19 липня 2012 р. № 828).

Навчально-методичне забезпечення курсу «Фінансова грамотність» розміщене на сайті Інституту модернізації змісту освіти (<https://imzo.gov.ua/diyalnist/innovatsiyna-ta-doslidno-eksperimentalna/kurs-finansova-gramotnist/>).

Навчальні заклади Житомирської області успішно впроваджують курс «Фінансова грамотність», беруть участь у турнірах, конкурсах, семінарах. У 2016 – 2017 навчальному році команда Житомирської області, що складалася із учнів Бердичівського загальноосвітнього навчально-виховного комплексу № 4 (вчитель Замориленко Надія Ліферіївна), посіла II місце на III Всеукраїнському турнірі юних знавців курсу «Фінансова грамотність». Учні продемонстрували високий рівень володіння фінансовою термінологією, розуміння сутності фінансових процесів та практичні навички прийняття фінансових рішень. Протягом кожного бою точились запеклі дискусії серед Доповідачів, Опонентів та Рецензентів, які теоретично аргументували власні фінансові рішення, наводили конкретні приклади дій та стійко відстоювали запропоновані моделі фінансової поведінки [4].

У старшій школі економіка як базова дисципліна у 2017/2018 навчальному році викладається в 11-класах всіх профілів, окрім економічного (одна година на тиждень). У 2017/2018 навчальному році економіка викладається на профільному рівні у класах економічного профілю. Навчання здійснюється за програмами:

«Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Економіка. 11 класи. Рівень стандарту, академічний рівень. — 2010»;

«Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Економіка. 10–11 клас. Профільний рівень. 2010». (наказ МОН від 28.10.2010 № 102).

Економіка у 2017/2018 навчальному році в загальноосвітніх навчальних закладах на рівні стандарту та академічному рівні вивчається у 11 класах, програма розрахована на 35 годин, що охоплюють години вивчення матеріалу на уроках, включно з тими, які призначені для виконання практичних робіт, та резервний час.

Для вивчення навчального предмета «економіка» рекомендовано підручники-переможці Всеукраїнського конкурсу рукописів підручників для 11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів:

Економіка (рівень стандарту, академічний рівень). 11 клас (авт. Радіонова І. Ф.), Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011;

Економіка (рівень стандарту, академічний рівень). 11 клас (авт. Крупська Л. П., Тимченко І. Є., Чорна Т. І.). — Харків: Ранок, 2011 [3].

Література

1. Бурлака О.М. VIII Всеукраїнський турнір юних економістів . / О.М. Бурлака / Географія та економіка в рідній школі. Науково-методичний журнал. – 2013. – № 1 – С. 37 – 40.
2. Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/derj-stand.html>
3. Методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах. [Електронний ресурс]: Лист МОН України від 17.08.2016 1/9-437 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/6119>.
4. Турнір юних знавців курсу «Фінансова грамотність». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/2016/12/12/u-m-dnipro-vitali-peremozhtsiv-iii-vseukrayinskogo-turniru-yunih-znavtsiv-kursu-finansova-gramotnist/>